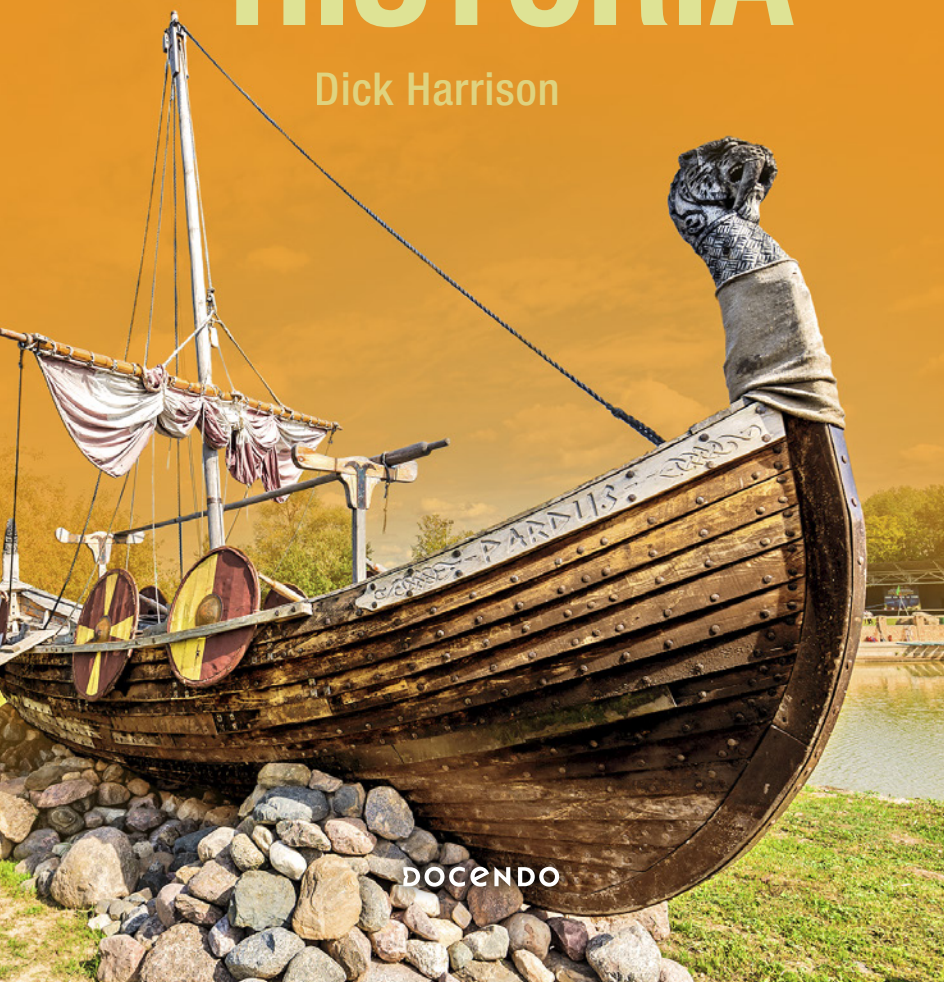

— KIEHTOVA —
MAAILMANHISTORIA

VIKINKIEN HISTORIA

Dick Harrison

DOCENDO

VIIKINKIEN HISTORIA

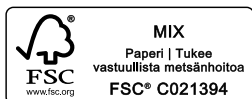
— KIEHTOVA —
MAAILMANHISTORIA

VIIKINKIEN HISTORIA

Dick Harrison

Suomennos Tiina Sjølvgren

DOCENDO

Ensimmäinen painos

Ruotsinkielinen alkuperäisteos: Dick Harrison: *Vikingarnas historia*

© 2019 Dick Harrison

First published by Historiska Media, Sweden 2019

Suomenkielinen laitos:

©Tiina Sjelvgren ja Docendo, 2026

Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

Suomennos: Tiina Sjelvgren

Kannen kuvat: Shutterstock

Kansi: Justine Florio /Taittopalvelu Yliveto Oy

Taitto: Tilla Larkiala/ Taittopalvelu Yliveto Oy

ISBN 978-952-850-572-3

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:

tuotevastuu@docendo.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	7
Mitä viikinki tarkoittaa?	11
Ryöstöretkiä länteen	13
Viikinkipäälliköt	24
Viikinkiajan kauppiaat	32
Retkiä itään	43
Kaupunkeja ja kauppapaikkoja	54
Kolonisaatiota ja löytöretkiä	65
Kohti Viinimaata	78
Varjagit	96
Harald Ankara	106
Tanskan valtakunnan synty	118
Ruotsi ja Norja seuraavat perässä	131
Vanha usko	145
Uusi usko	158
Yksi aikakausi katoaa – ja herää taas henkiin	173
Kirjallisuutta	179

JOHDANTO

Högbyn vanhalla hautausmaalla Itä-Götanmaalla on yksi Ruotsin kuuluisimmista riimukivistä. Se oli pitkään muurattuna kaupungin vanhan kirkon sakastin seinään, ja siitä näkyi vain ristin ja spiraalimaisen riimukuvion koristama etupuoli. Vuonna 1874 tehdyn kirkon kunnostuksen yhteydessä paljastui, että kivessä oli riimuja kahdella muullakin sivulla. Riimut paljastivat perhe-tragedian. Kiveen on kaiverrettu seuraavasti:

Torgerd pystytti tämän kiven enonsa Assurin muistolle, joka kuoli idässä Kreikassa.

Poikia syntyi Gullelle, kelpo maanviljelijälle, viisi.
Peloton soturi Asmund kaatui Furissa,
Assur menehtyi idässä Kreikassa,
Halvdan surmattiin Hulmissa,
Kare Tutissa
ja Boe on kuollut.

Riimut kirjasi Torkel.

Yksi kuolleista itägotanmaalaisista, jonka muistolle kivi on pystytetty, oli Assur Gullesson. Hän oli kaikesta päätellen varjagi ja kuoli Bysantin keisarin palveluksessa. Assurin nimi mainitaan riimuissa kahdesti, ja hän oli luultavasti riimukivien tekijän Torgerdin kanssa läheinen. Kivi on ensisijaisesti hänen muistomerkkinsä. Halvdan, yksi Assurin veljistä, surmattiin kertoman mukaan Hulmissa, mikä luultavasti viittaa Bornholmiin. Vaikeampaa on sen sijaan päätellä, missä Asmund ja Kare saivat surmansa. ”Furin” on usein tulkittu tarkoittavan Fyrisjokea, ja se on yhdistetty myyttiseen, puolihistorialliseen taisteluun Fyrisjoen tasangolla nykyisen Uppsalan liepeillä 980-luvulla. Tämäkin on kuitenkin vain arvaus, ja ”Furi” voi yhtä hyvin viitata johonkin aivan muuhun. ”Tutin” on joskus tulkittu tarkoittavan Skotlannin Dundeeta, mikä tekisi Karesta länteen suuntautuneen viikingin, mutta sekin on vain heikko hypoteesi. Sana voi tarkoittaa myös niemenkärkeä.

Gullen viidestä pojasta vain Boe kuoli kotiseudullaan. Kaikki muut kuolivat vierailta mailla, kaukana kotoa. Yhtä surkea oli niiden sörmlantilaisten kohtalo, joista riimukiven pystyttäjä Tola kertoo kuuluisassa Gripsholmin kivessä. Kivi on pystytetty hänen poikansa Haraldin muistoksi, joka oli yksi niistä tuhoon tuomituista miehistä, jotka seurasivat Ingvaria hänen pitkällä matkallaan eivätkä koskaan palanneet kotiin:

He menivät kauas kullan perässä,
idässä he ruokkivat kotkaa.

He kuolivat etelässä Serklannissa.

Kivi on pystytetty Serklannista rikkauksia etsineiden nuorten miesten muistoksi. Sana Serklanti (Serkland) viittaa laajaan alueeseen Kaspianmeren ympäristössä ja Lähi-idässä. Kukaan ei tiedä sanan alkuperää. Se saattaa viitata saraseeneihin eli muslimeihin, mutta yhtä hyvin se voi tarkoittaa latinan sanaa *sericum* eli silkki, joka oli alueella tärkeä kauppatavara. Tai sitten se viittaa Sarkelin kaupunkiin Donin varrella tai jopa kaapumaiseen vaatteeseen, joka oli eteläisillä ja itäisillä alueilla yleinen. Joka tapauksessa tarkoituksena oli, että Harald ja hänen seuralaisensa ”ruokkisivat kotkaa” eli taistelisivat ja palaisivat kotiin kullan kanssa. Mutta kulta heiltä jäi saamatta. Sen sijaan he kuolivat vierailta mailla, ja muisto heidän matkastaan on tallennettu riimukiviin.

Miksi he lähtivät matkoilleen? Miksi he kuolivat vierailta mailla? Miksi he eivät koskaan palanneet kotiin?

Siksi että he olivat viikinkejä, kuuluu perinteinen vastaus. Assur, Halvdan, Asmund ja Kare Itä-Götanmaalta ja Harald Sörmlannista ovat muokanneet kuvaamme viikinkiajasta ajanjaksona, jolloin tehtiin rohkeita merimatkoja ja ryöstöretkiä kaukaisiin maihin. Kaukaisten rantojen matkustajat loivat aikakauden koko identiteetin. Kiviä pystytettiin heidän muistolle, jotta koko kylä tietäisi miesten taistelleen ja kuolleen sankareina.

Mutta mitä me oikeastaan tiedämme viikingeistä? Miten totuudenmukaisia ovat tarinat heidän uroteostaan? Viime vuosikymmeninä niin historioitsijat kuin

arkeologit ovat tehneet parhaansa hälventääkseen mystisyyden verhoa viikinkien ympärillä. Otetaan esimerkiksi sarvilla varustettu klassinen ”viikinkikypärä”. Tänä päivänä tiedämme, että se luotiin vasta 1800-luvun lopulla. Myöhäisen rautakauden ja varhaiskeskiajan asukkaat Pohjolassa eivät koskaan käyttäneet sellaista kypärää. Kaiken kaikkiaan matkailuteollisuuden ja populaarikulttuurin meille esittelemä viikinkihahmo on 1800-luvun luomus.

Tämän kirjan tarkoituksena on pyrkiä esittelemään viikingit sellaisina, kuin he todellisuudessa olivat: kauppiaina, merirosvoina, palkkasotureina, tutkimusmatkailijoina ja kolonialisteina, jotka Högbyn ja Gripsholmin kivien kuvaamien epäonnisten miesten tavoin lähtivät matkoille kaukasiin maihin.

MITÄ VIKINKI TARKOITTAÄ?

Yksi suurimmista omituisuuksista viikinkeihin liittyen on se, ettemme edes tiedä, mitä koko sana tarkoittaa.

Viikinki-termiä on käytetty monin eri tavoin, ja sitä on yritetty selittää useilla toisiinsa nähden ristiriitaisilla hypoteeseilla. On syytä tehdä selväksi, että ei ole voitu todistaa, että monikaan tuolloin Pohjolassa eläneistä ihmisistä olisi käyttänyt itsestään viikinki-nimitystä. Ei ole mitään viitteitä siitä, että tavalliset maanviljelijät ja kalastajat olisivat koskaan kutsuneet itseään viikingeiksi, lukuun ottamatta miehiä, joiden etunimi oli Viking. Ensimmäinen kirjallisuudessa tunnettu maininta viikingeistä löytyy ajallisesti vaikeasti määriteltävästä muinaisenglanninkielisestä runoteoksesta nimeltä *Widsith*, jossa viikingeistä puhutaan sittemmin kadonneen hadubard-kansan yhteydessä. Runoilija kutsuu heitä *wicinga cynneiksi* (viikinkien suku). Ylipäätään on olemassa hyvin vähän todisteita siitä, että sanaa olisi käytetty Itämeren alueella, ja 1000-luvun lähteissä sana viittaa ensisijaisesti Pohjanmerellä liikkuneisiin merirosvoihin.

Yleisesti arvellaan, että termi tulee sanasta *vik* eli lahti tai poukama, ja viittaa paikkaan, missä merirosvousta harjoittaneet viikingit olivat piilossa väijyen ohi ajavia kauppalaivoja, joiden kimppuun hyökätä. Toisen väitteen mukaan viikinki oli henkilö, joka oli kotoisin Vikenin laajalta alueelta Skagerrakissa, jonka keskus oli Oslonvuono ja johon kuului myös osa nykyisestä Bohusin läänistä. Kolmannen arvauksen mukaan sana juontaa juurensa muinaisenglannin sanaan *wíc*, joka vastaa latinan sanaa *vicus* ja tarkoittaa kylää tai markkinapaikkaa. Tämä selittyisi sillä, että monet viikingit toimivat pääasiassa kauppiaina. Neljäs oletus lähtee siitä, että termi on peräisin ajalta ennen kuin Pohjolassa käytettiin purjeita ja viittaa soutajiin, jotka taittavat veneellä normaalimatkan, niin kutsutun vikan. Jos tämä pitää paikkansa, ”fara i viking” eli ”lähteä viikinkiretkelle” tarkoittaa niin pitkän matkan matkustamista, että se vaatii usein soutajien, niin kutsuttujen viikinkien, vaihtamista.

Kukaan ei tiedä, mikä hypoteeseista on oikea. Englannissa *wíc*-teoria on hyvin suosittu, Bohusin läänissä taas Viken-teoria ja niin edelleen. Joskus on vain tunnistettava tietämättömyytensä ja hyväksyttävä se, että emme tiedä, mitä viikinki-sana tarkoittaa.

RYÖSTÖRETKIÄ LÄNTEEN

Lähes kaikissa viikinkiajan historiallisissa kuvauksissa eräs 700-luvun lopun tapahtuma Englannin koillisrannikolla on ollut hyvin merkittävässä roolissa. Koillis-Englannin Northumbrian kuningaskunnassa toimi varhaisella keskiajalla kukoistava Lindisfarnen luostari, joka sijaitsi Holy Island -nimisellä saarella. Pakanaliset tunkeilijat ilmestyivät 8. kesäkuuta 793 saarelle ja ryöstivät luostarin. Se miten itse ryöstö tapahtui, ei ole tiedossa. Anglosaksisessa historiankirjoituksessa tapahtuma mainitaan vain ohimennen. Sitäkin yksityiskohtaisemmin teksteissä kerrotaan, miten erilaiset ennemerkit, pyörretuulet, salamat ja ilmassa lentävät lohikäärmeet varoittivat tulevasta. Jo aiemmin, vuoden 786 jälkeen, viikingit olivat hyökänneet kolmella laivalla Englannin kanaalin varrella sijaitsevaan Portlandiin, missä paikallinen hallitsija oli joutunut heidän väkivaltansa uhriksi. Vuonna 792 Mercian kuningas Offa oli kehottanut Kentin kansaa vahvistamaan puolustustaan mereltä tulevaa uhkaa vastaan, mutta käskyllä ei ollut merkittävää vaikutusta.

Tämä toimi alkusoittona laajemmille hyökkäyksille. Ennen pitkää myös Skotlantiin ja Irlantiin hyökättiin. Pohjolasta tulleita muukalaisia liikkui myös nykyisen Manner-Euroopan alueella. Yorkin Alcuin kirjoitti pakanoista Akvitanian rannikolla vuonna 799, ja frankkien kuningas Kaarle Suuri joutui seuraavana vuonna vahvistamaan puolustustaan perustamalla laivaston.

On kuitenkin täysin väärin kuvata viikinkiajan historiaa ikään kuin se olisi ollut pelkkiä jatkuvia väkivallantekoja lännessä. Hyökkäykset tapahtuivat aaltoina, eikä 790-luvun sotaretkillä saavutettu pysyvää menestystä. Sekä frankit että anglosaksit onnistuivat puolustautumaan hyökkäyksiä vastaan. 1800-luvun kansallisromantikkoja inspiroineet sotaretket tapahtuivat vasta muutamia vuosikymmeniä myöhemmin, kun vihollinen oli heikentynyt.

Laajempia hyökkäyksiä silloista Länsi-Euroopan suurvaltaa, eli Karolingien frankkien valtakuntaa, vastaan kohdistettiin vasta 830- ja 840-luvuilla. Hyökkäysten ajoitus ei ollut sattumaa. Tanskan kuninkaat ja sotapäälliköt olivat olleet läheisessä yhteydessä frankkien kanssa noin vuodesta 800 lähtien, jolloin Kaarle Suuri valloitti Pohjois-Saksan. He tiesivät Kaarle Suuren pojan, keisari Ludvig Hurskaan ja hänen poikiensa Lotharin, Kaarlen ja Ludvigin välisestä vihanpidosta. Frankkien heikkous houkutteli ryöstäjiä kohti etelää ja nykyisen Pohjois-Saksan ja Alankomaiden alueella

sijainneita vauraita keskuksia. Esimerkiksi vuosina 834–837 Utrechtin eteläpuolella sijaitseva Dorestadin vauras markkinakaupunki joutui toistuvien ryöstöretkien kohteeksi.

Tätä seurasivat ryöstöretket nykyisen Ranskan alueelle. Nantesiin hyökättiin vuonna 843. Ennen pitkää viikingit asettuivat pysyvämmiin Loiren suulla sijaitsevalle Noirmoutierin saarelle, minne perustettiin tukikohta tulevia ryöstöretkiä varten. Bordeaux valloitettiin ja ryöstettiin vuonna 848. Viikinkien yleinen taktiikka oli siepata paikallisia johtajia kuten apotteja ja piispoja ja vaatia heistä lunnaita. Toinen taktiikka taas oli pakottaa frankkien kuninkaat ja luostarit ylimääräisiin maksuihin: jos frankit maksaisivat heille, viikingit jatkaisivat matkaansa muualle.

Osa viikingeistä hakeutui Pyreneiden niemimaalle. Nämä ryöstöretket ajoittuvat aikaan vuodesta 844 eteenpäin. Tulevien vuosikymmenten aikana viikingit kiersivät Gibraltarin salmen ja kohdistivat hyökkäyksiä sekä kristittyihin että muslimien asuttamiin maihin läntisellä Välimerellä. Epämääräisten ja osin epäluotettavien viittausten mukaan nämä viikinkiretket olivat hyvin pitkäkestoisia. Esimerkiksi vuonna 859 viikingit viettivät talven Camarguen saarella Rhône'n suistossa. Myös Pohjois-Afrikkaan suuntautuneista ryöstöretkistä on olemassa viittauksia. Marokon Nakerin kaupunkiin hyökättiin, ja Córdobaan emiiri joutui maksamaan vangituista naisista lunnasrahat.

Ketkä sitten johtivat näitä retkiä? Joitakin nimiä on säilynyt jälkipolville: heistä on mainintoja pääasiassa frankkien lähteissä. Saint-Wandrillen alueen vanhoista teksteistä löytyy nimiä, kuten Oscar, Sidroc, Godfred ja Björn, jotka johtivat pienempiä ryöstöretkiä Seinellä vuosina 841–856. On myös väitetty, että maanpaossa olleet tanskalaiset päälliköt halusivat tasapainottaa tilannetta ryöstelemällä lännessä, mutta se ei ole koko totuus. Frankit eivät epäröineet ottaa pohjoisesta tulleita palvelukseensa ja jopa rohkaisivat heitä ryöstelemään. Moni paikallinen suurmies koki tulijat liittolaisina murenevaa frankkien valtakuntaa koettelevissa taisteluissa. Sekä Ludvig Hurskas että hänen poikansa Lothar luovuttivat Friisinmaalta useita alueita maanpaossa olleelle Tanskan kuningas Harald Klakille: Rüstringenin alueen koillisosassa vuonna 826 ja Walcherenin saaren lounaassa vuonna 841. Vuonna 862 Bretagnen herttua Salomon ja Anjoun kreivi Robert palkkasivat kumpikin väkeä omaan viikinkilaivastonsa. Se, että bretonilaiset onnistuivat ryöstämään Le Mansin vuonna 866, johtui liitosta, jonka he olivat solmineet noin 400:n pohjoisesta tulleen viikingin kanssa.

Paras esimerkki siitä, miten frankit tekivät yhteistyötä viikinkien kanssa, on Akvitanian kuningas Pipin II. Pipin oli Ludvig Hurskaan pojanpoika ja hallitsi nykyistä Lounais-Ranskaa. Epäonnistuttuaan suojelemaan kansaansa viikinkien hyökkäyksiltä Bordeaux'ssa vuonna 848 Pipin syöstiin vallasta ja teljettiin luostarin

lukkojen taa. Vuonna 857 Pipin pakeni ja liittyi viikinkijoukkoihin Loiren varrella saadakseen heidän avulleen valtakuntansa takaisin. Sen jälkeen hän osallistui henkilökohtaisesti ryöstöretkiin, mukaan lukien Poitiersin taistelu. Huhujen mukaan Pipin jopa hylkäsi kristinuskon ja omaksui viikinkien pakanalliset tavat. On epäselvää, miten paikkaansa pitäviä syytökset olivat, mutta niistä oli hyötyä ainakin siinä vaiheessa, kun Pipin vuonna 864 joutui vihollisen käsiin ja tuomittiin kuolemaan.

Noin vuonna 911 viikingit saavuttivat suurimman voittonsa nykyisen Ranskan alueella. Länsifrankkien kuningas Kaarle luovutti Seine-joen suulla olevan alueen viikinkipäällikkö Rollolle. Tämän jälkeläiset puolestaan tekivät uusia aluevalloituksia ja loivat seuraavien vuosikymmenten aikana Normandian eli ”pohjoisen miehen maan” herttuakunnan, joka oli alueellinen mahtivalta ja jolla oli tärkeä rooli keskiajan historiassa. Viikinkien vaikutusvallan ollessa suurimmillaan 900-luvun alkupuoliskolla viikingit hallitsivat jopa Bretagnea.

*

Samalla kun frankkien valtakuntaa tuhottiin, pohjoisesta tulleet soturit kulkivat myös Englannin maa-seudulla. Syytä tähän ei tiedetä. On mahdollista, että monet viikinkijoukoista olivat alun perin anglosaksisten

kuninkaiden palkkasotureita ja että he olivat tulleet maahan pikemminkin liittolaisina kuin hyökkääjinä. Yhteydet Englannin ja Skandinavian välillä olivat hyvät, ja hallitsijoiden välillä oli todennäköisesti myös sukulaisuussuhteita. Englannin Sutton Hoon 600-luvun haualöydöissä ja Ruotsin Upplannissa sijaitsevien Vendelin ja Valsgärdenin venehaudoissa on niin paljon yhtäläisyyksiä, että on syytä olettaa, että molempien maiden sotapäälliköiden ja kuninkaiden välillä oli tiivistä yhteydenpitoa.

Suuret viikinkiretket Englantiin alkoivat 830-luvulla ja laajenivat 850-luvulla. Vuosina 850–851 viikingit viettivät talven ensimmäistä kertaa Thanetin saarella etelässä. Vuonna 865 epätavallisen suuri viikinkijoukko saapui Englantiin, ja sitä seuranneet vuodet olivat verisiä. Sekä pohjoisessa Northumbriassa että Itä-Angliassa anglosaksisia kuninkaita tapettiin ja korvattiin skandinaavisilla hallitsijoilla. Valloitettu alue tultiin tuntemaan nimellä Danelagen, sillä siellä oli vallalla tanskalainen kulttuuri ja laki. Etelässä Wessexin kuningas Alfred Suuri pysäytti viikinkien etenemisen Edingtonin taistelussa vuonna 878. Alfred rakennutti uusia linnoituksia ja torjui päättäväisesti 890-luvulla tapahtuneet uudet hyökkäykset. Hänen jälkeläisensä valtasivat Danelagenin alueen vähitellen 900-luvun alkupuoliskolla takaisin.

Myös Irlantiin hyökättiin samaan aikaan kuin Englantiin. 830-luvulta lähtien viikingit saapuivat maahan

useina aaltoina aikomuksenaan sekä ryöstää luostarien rikkauksia että asettua asumaan saarelle. Tulijat myös pakottivat monet paikallisista orjiksi ja myivät heidät Islantiin tai Norjaan. Iiriläinen kulttuurimaisema muuttui pysyvästi. Irlannin ensimmäiset kaupungit, pois lukien kaupunkimaiset luostarikeskittymät, saivat alkunsa 800-luvun sotaleireistä. Dublin perustettiin vuonna 841, ja siitä tuli pohjoisen viikinkien perustaman valtakunnan pääkaupunki. Muuta laajamittaisempaa skandinaavista asutusta syntyi Limerickiin, Waterfordiin, Wexfordiin ja Corkiin. Muutaman rauhallisen vuosikymmenen jälkeen 910- ja 920-luvuilla aluetta koetteli taas uusi ryöstöaalto.

Jopa Skotlannissa, joka oli Irlannin tavoin jakaantunut useisiin kuninkaiden ja sotapäälliköiden hallitsemiin osiin, viikingit onnistuivat valloittamaan alueita 800-luvulla. Strathclyden valtakunnan pääkaupunki Dumbarton ryöstettiin pitkän piirityksen jälkeen 870-luvun alussa. Walesissa viikingit pyrkivät valloittamaan Dyfedin valtakunnan lounaisosassa, minne perustettiin 870-luvulla suuri skandinaavinen asutuskeskus.

*

Tämän jälkeen sotaretkiin tuli pitkä tauko. 900-luku oli varsin rauhallista aikaa. Vasta 990-luvulla viikingit pyrkivät jälleen suuremmalla joukolla Britteinsaarille. Hyökkäykset kohdistuivat ennen kaikkea Englantiin.

Sotalaivastot olivat nyt suurempia ja paremmin järjestäytyneitä kuin aiemmin. Englantilaiset pyrkivät ensin lahjoamaan tulijoita maksamalla heille eräänlaista pakkoveroa, *gafolia*: vero oli 10 000 punttaa vuonna 991, 16 000 punttaa vuonna 994, 24 000 punttaa vuonna 1002, 36 000 punttaa vuonna 1007 ja 48 000 punttaa vuonna 1012. Voidakseen elättää pohjoisesta saapuneita palkkasotureita anglosaksinen kuningas Ethelred II otti vuonna 1012 käyttöön uuden sotaveron, *heregeldin*. Vero tunnettiin myöhemmin nimellä *danagäld*. Verosta hyötyi todistettavasti ainakin Upplannista kotoisin ollut Borrestan Ulf, joka oli kolmeen otteeseen mukana keräämässä veroa.

Vähitellen viikinkiretket kehittyivät suoranaiseksi valloitus sodaksi. Tanskalaisesta hallitsijasta Sven Haaraparrasta tuli Englannin kuningas vuonna 1013. Hän kuoli seuraavan vuoden helmikuussa, mutta hänen poikansa Knut astui valtaan vuonna 1016. Tämän jälkeen Tanskan kuninkaat hallitsivat Englantia aina vuoteen 1042 asti.

Sekä Britteinsaarilla että Normandiassa pohjoisesta tulleet viikingit sulautuivat paikalliseen väestöön ja omaksuivat kristinuskon. Pohjoisesta saapuneiden Länsi-Euroopan valloittajien jälkeläisistä tuli osa Länsi-Euroopan aatelistoa, myöhäiskeskiajan kulttuurisesti vahvaa yhteiskuntaluokkaa. He unohtivat kotimaansa kielen ja alkoivat puhua ranskaa, englantia ja iirin kieltä. He perustivat tiloja ja rakensivat linnoja. Heidät lyötiin ritareiksi, he sortivat talonpoikia, kävivät kamppailuja,

Pohjoismaisen historian myyttisimmät sankarit – viikingit. Keitä he oikein olivat ja millainen oli heidän maailmansa?

Viikinkiaika on myytin ja todellisuuden välissä olevaa kiehtovaa historiaa. Vaikka aikakaudelta noin 700-luvulta 1000-luvulle on melko vähän kirjoitettua historiaa, saamme silti tietää paljon viikinkien elämästä, jopa yksittäisten ihmisten kohtaloista.

Kirja kuvaa viikinkiajan väkivaltaa, kaupantekoa, kulttuuria ja pitkiä valloitusmatkoja vieraisiin maihin. Se kertoo, miten viikinkiaika alkoi ja mihin se päättyi, samoin kuin mistä itse termi viikingit on peräisin. Viikinkien päälliköt perustivat uusia asuma-alueita ja kaupunkeja. Näin viikinkien tarina on myös kertomus Skandinavian valtioiden syntymisestä.

ISBN 978-952-850-572-3

9

789528 505723

DOCENDO

Kansi: Justine Florio /
Taittopalvelu Yliveto Oy
www.docendo.fi

MIX
Paperi | Tukee
vastuullista metsänhoitoa
FSC® C021394

91